

Guide til EU's Taksonomiforordning

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

EU ønsker flere investeringer i grønne virksomheder. Derfor stiller den såkaldte Taksonomiforordning (Forordning (EU) 2020/852) krav om, at store og børsnoterede selskaber skal dokumentere og redegøre for, i hvilken grad deres økonomiske aktiviteter (forretning) er tilpasset til forordningens krav og kriterier.

Hvad er formålet med Taksonomiforordningen?

Taksonomiforordningen er en del af EU's Green Deal, der er en "pakke" med politiske initiativer, som skal medvirke til at omstille europæisk økonomi og kanalisere flere investeringer over i grønne sektorer og virksomheder.

Forordningen retter sig både mod virksomheder i den finansielle sektor, dvs. forsikringselskaber, banker, realkreditinstitutter, pensionskasser og andre professionelle investorer og långivere, der investerer penge, og mod offentlige aktieselskaber, samt de største børsnoterede private virksomheder, der modtager investeringerne.

Ved at vurdere virksomhedernes økonomiske aktiviteter i forhold til Taksonomiforordningens mål og kriterier, er det f.eks. muligt for investorer og långivere at sammenligne virksomheder indenfor samme branche, på tværs af lande samt at placere deres investeringer i de virksomheder, der er mest miljømæssigt bæredygtige, dvs. som har tilpasset deres økonomiske aktiviteter mest til Taksonomiens krav.

Hvornår træder Taksonomiforordningen i kraft?

Taksonomiforordningen trådte i kraft pr. 1 juli 2022, men med krav om, at virksomhederne skal levere dokumentation i forhold til Taksonomiforordningens krav med tilbagevirkende kraft, fra og med regnskabsåret 2021.

Hvilke virksomheder er omfattet af Taksonomiforordningen?

Taksonomiforordningen gælder for virksomheder, der i forvejen er omfattet af kravene om ikke-finansiell rapportering, jf. årsregnskabslovens § 99a. Det vil sige virksomheder, der opfylder ét eller flere af følgende kriterier:

- Regnskabsklasse D
- Børsnoteret virksomhed
- Offentligt aktieselskab
- Banker og forsikringselskaber
- 500+ ansatte

Hvilke krav stiller Taksonomiforordningen til virksomhederne?

Taksonomiforordningen omfatter 9 erhvervssektorer, der udleder mest CO₂.

Taksonomiforordningen omfatter virksomheder, der opererer indenfor 9 erhvervssektorer, som tilsammen står for hovedparten af den globale CO₂-udledning. De 9 sektorer er:

- Transport
- Videnskab og teknik
- Fremstillingsvirksomhed
- Skovbrug
- Miljøbeskyttelse/reetablering af naturområder
- Spildevands- og affaldshåndtering
- Information og kommunikation
- Byggeri og bolig
- Energi

77 økonomiske aktiviteter i virksomheder skal vurderes i forhold til Taksonomiforordningens krav.

Indenfor disse 9 sektorer, udpeger Taksonomiforordningen i alt 77 økonomiske aktiviteter ("forretningsområder"), der er omfattet af kravene i forordningen.

Det betyder, at virksomheder, der har en størrelse eller en selskabsform, som gør, at de er omfattet af Taksonomiforordningen, og som arbejder indenfor ét eller flere af de 77 forretningsområder, skal vurdere, dokumentere og rapportere i forhold til kravene i forordningen.

8 økonomiske aktiviteter er relevante for TEKNIQ Arbejdsgivernes medlemmer.

TEKNIQ Arbejdsgiverne vurderer, at den del af medlemskredsen, der er omfattet af Taksonomiforordningen, især arbejder indenfor 8 ud af de i alt 77 økonomiske aktiviteter:

- Fremstilling af vedvarende energiteknologier
- Fremstilling af energibesparende udstyr til bygninger
- Transmission og distribution af elektricitet
- Installation og drift af elektriske varmepumper
- Installation, vedligeholdelse og reparation af energibesparende udstyr
- Installation, vedligeholdelse og reparation af ladestationer til elektriske køretøjer i bygninger (og parkeringspladser, der hører til bygninger)
- Installation, vedligeholdelse og reparation af instrumenter og anordninger til måling, regulering og kontrol af bygningers energimæssige ydeevne
- Installation, vedligeholdelse og reparation af vedvarende energiteknologier

Taksonomiens 6 klima- og miljømål

Taksonomiforordningen indeholder 6 klima- og miljømål, som virksomhederne skal vurdere og dokumentere deres økonomiske aktiviteter i forhold til. Målene er:

1. Modvirkning af klimaforandringer
2. Tilpasning til klimaforandringer
3. Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer
4. Omstilling til cirkulær økonomi
5. Forebyggelse og bekæmpelse af forurening

6. Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer

Dokumentation for virksomhedens tilpasning til Taksonomiforordningens krav

Dokumentation for tilpasningen til klima- og miljømålene indsamles og indrapporteres i en proces, der består af følgende trin:

1. Identificere de økonomiske aktiviteter i virksomheden, der er omfattet af Taksonomien (se foranstående)
2. Vurdere/dokumentere at aktiviteten yder et væsentligt bidrag til ét eller flere af de 6 mål i Taksonomien og opfylder kravene i de tekniske screeningskriterier
3. Kontrollere at aktiviteten ikke gør væsentlig skade på ét eller flere af de 6 mål i Taksonomien
4. Kontrollere at aktiviteten ikke overtræder de sociale minimumsgarantier for menneskerettigheder og arbejdsforhold (due diligence) (se beskrivelse senere)
5. Beregne virksomhedens samlede tilpasning til Taksonomien (se beskrivelse senere)
6. Rapportering og validering (samme proces og krav, som stilles til virksomhedens nuværende, ikke-finansielle rapportering)

Tekniske screeningskriterier er tærskel-/grænseværdier o.a. kvantitative og kvalitative mål for klima- og miljøbelastning, som EU har udarbejdet, og som knytter sig til de enkelte klima- og miljømål i Taksonomiforordningen.

Screeningskriterierne gør klima- og miljømålene konkrete og målbare, så virksomhederne kan vurdere og dokumentere, i hvilken grad deres økonomiske aktiviteter er tilpasset til kravene.

Rapporteringskrav i regnskabsåret 2021

Virksomheder, der er omfattet af Taksonomiforordningen, skal for regnskabsåret 2021 (dvs. inden udgangen af 2022) dokumentere og indrapportere følgende:

1. Identificere og redegøre for, hvilke økonomiske aktiviteter i virksomheden, der kan betegnes som miljømæssigt bæredygtige, dvs. der er omfattet af Taksonomiforordningen (se foranstående)
2. Vurdere og dokumentere i hvilken grad aktiviteterne lever op til de 2 første klima- og miljømål i Taksonomien (1: Modvirkning af klimaforandringer og 2: Tilpasning til klimaforandringer).

Vurderingen skal ske ud fra følgende kriterier:

- a) Aktiviteten skal bidrage væsentligt til at nå et eller flere af de 6 klima- og miljømål i Taksonomiforordningen

- b) Aktiviteten må ikke væsentligt skade ét eller flere af de 6 klima- og miljømål
- c) Aktiviteten skal overholde minimumsgarantier for menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder
- d) Aktiviteten skal opfylde EU's tekniske screeningskriterier

3. Beregne og redegøre for, hvor stor en procent-andel de økonomisk bæredygtige aktiviteter udgør af virksomhedens:
 - Samlede omsætning (net turnover)
 - Samlede anlægsomkostninger (CapEx)
 - Samlede driftsomkostninger (OpEx)

Kravene til validering (revision) og indlevering af virksomhedens vurdering og dokumentation for tilpasning til Taksonomiforordningen svarer til de gældende krav for indlevering af virksomhedens ikke-finansielle rapportering, jf. årsregnskabslovens § 99a.

Rapporteringskrav i regnskabsåret 2022

Fra og med regnskabsåret 2022 skærpes kravene til virksomhedernes taksonomirapportering.

Herefter skal virksomhederne redegøre for og rapportere på deres tilpasning til yderligere 4 klima- og miljømål i taksonomien, dvs.:

Mål 3:

Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer

Mål 4:

Omstilling til en cirkulær økonomi

Mål 5:

Forebyggelse og bekæmpelse af forurening

Mål 6:

Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer

Virksomhedernes mulighed for at levere dokumentation for tilpasningen til de sidste 4 klima- og miljømål forudsætter naturligvis, at der er udarbejdet tekniske screeningskriterier for disse mål.

Due diligence vedrørende sociale minimumsgarantier for menneskerettigheder og arbejdsforhold

Særligt kravet om, at virksomhederne gennem "due diligence" skal sikre, at de sociale minimumsgarantier for menneskerettigheder og arbejdsforhold overholdes er kontroversielt. Det indebærer i yderste konsekvens, at virksomheden har ansvar for at sikre, at alle led i værdi- og leverandørkæderne indenfor den del af forretningen, der er omfattet af taksonomiforordningen, efterlever disse krav.

Det betyder, at due diligence i disse tilfælde også omfatter virksomhedens leverandører og samarbejdspartnere.

Kravene i taksonomiforordningen til virksomhedens due diligence-processer er uklare, og TEKNIQ Arbejdsgiverne anbefaler derfor, at virksomhederne inddrager egne rådgivere med henblik på, at afklare kravene til due diligence.

Efter TEKNIQ Arbejdsgivernes vurdering kræves der en due diligence-proces, som gør virksomheden i stand til at dokumentere følgende:

- Virksomhedens politikker vedr. menneskerettigheder og arbejdsforhold (med udgangspunkt i de sociale minimumsgarantier)
- Virksomhedens krav til leverandører, samarbejdspartnere, o.a. aktører i værdikæden vedr. menneskerettigheder og arbejdsforhold
- Virksomhedens system/procedurer for risikovurdering og monitorering af, at kravene vedr. menneskerettigheder og arbejdsforhold overholdes, både internt i virksomheden og eksternt
- Proces/procedurer for korrigerende handlinger, dvs. virksomhedens håndtering af eventuelle brud på kravene vedr. menneskerettigheder og arbejdsforhold, både internt i virksomheden og eksternt
- Proces/procedurer til opfølgning på korrigerende handlinger, dvs. dokumentation for, at korrigerende handlinger er iværksat, og at de virker efter hensigten (dvs. medfører at kravene vedr. menneskerettigheder og arbejdsforhold overholdes)

Hvad betyder taksonomiforordningen for de små og mellemstore virksomheder?

Kravene i Taksonomiforordningen forventes fra og med regnskabsåret 2023 udvidet til også at omfatte større virksomheder i regnskabsklasse C med over 250 ansatte.

Der er næppe tvivl om, at Taksonomiforordningens krav forplanter sig nedad i værdikæden til mindre og mellemstore virksomheder, der virker som underentreprenører, samarbejdspartnere eller leverandører til større virksomheder.

Ligeledes forventes det, at bæredygtighed i stigende omfang vil indgå i bankers og eventuelle långiveres vurdering af virksomheden og dermed får direkte betydning for virksomhedens mulighed for at skaffe kapital, samt ved forhandling af rentesatser på indestående, lån og kreditter.

Inddrag egen rådgiver

Beskrivelsen af Taksonomiforordningens indhold og krav til virksomhederne er baseret på TEKNIQ Arbejdsgivernes vurdering og fortolkning af kravene i Taksonomiforordningen, de tilhørende retsakter, samt anden dokumentation, bl.a. fra den tekniske ekspertgruppe, der har udarbejdet forordningen. Da der fortsat mangler tekniske screeningskriterier for 4 af taksonomiforordningens 6 klima- og miljømål, og da kravene til virksomhedernes vurdering, dokumentation og rapportering i forbindelse med udmøntningen af kravene i forordningen ikke er beskrevet klart og entydigt i det eksterne materiale fra EU, anbefaler TEKNIQ Arbejdsgiverne altid, at virksomhederne inddrager egen rådgiver, eksempelvis revisor, advokat og/eller rådgivere med specialistviden indenfor EU-lovgivning.

Kontakt

Hvis du har spørgsmål om EU's Taksonomiforordning, kan du kontakte konsulent Bjørn Hove på bho@teknio.dk eller 7742 4241.